

Znak: P-1.4131.111.2026.KD
Szczecin, 13 kwietnia 2026 r.

Rada Miejska w Nowym Warpnie

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, poz. 1436, z 2026 r. poz. 252)

stwierdzam nieważność

§ 4 ust. 1 pkt 2 i 6 uchwały Nr XIV/131/2026 Rady Miejskiej w Nowym Warpnie z dnia 18 marca 2026 r. w sprawie aktualizacji stanu prawnego pomników przyrody.

Uzasadnienie

W dniu 18 marca 2026 r. Rada Miejska w Nowym Warpnie podjęła uchwałę Nr XIV/131/2026 w sprawie aktualizacji stanu prawnego pomników przyrody. Akt ten wpłynął do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w dniu 23 marca 2026 r.

Jako materialnoprawną podstawę podjęcia uchwały Nr XIV/131/2026 Rada Miejska w Nowym Warpnie powołała m.in. przepisy art. 7 ust. 1 pkt 1, art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 44 ust. 1, 2 i art. 45 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody¹. Zgodnie z powołanymi regulacjami ustawy o samorządzie gminnym:

- *Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej* (art. 7 ust. 1 pkt 1);
- *Do wyłącznej właściwości rady gminy należy stanowienie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy* (art. 18 ust. 2 pkt 15).

Powyższe przepisy ustawy o ochronie przyrody stanowią natomiast, że:

- *Ustanowienie pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego następuje w drodze uchwały rady gminy* (art. 44 ust. 1);

---

¹ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13 z późn. zm.).

- Uchwała rady gminy, o której mowa w ust. 1, określa nazwę danego obiektu lub obszaru, jego położenie, sprawującego nadzór, szczególne cele ochrony, w razie potrzeby ustalenia dotyczące jego czynnej ochrony oraz zakazy właściwe dla tego obiektu, obszaru lub jego części, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 45 ust. 1 (art. 44 ust. 2);
- W stosunku do pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego mogą być wprowadzone następujące zakazy:
  - 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
  - 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
  - 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
  - 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
  - 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
  - 6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
  - 7) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
  - 8) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
  - 9) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
  - 10) zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
  - 11) umieszczania tablic reklamowych (art. 45 ust. 1).

W oparciu o wyżej cytowane unormowania, uchwałą Nr XIV/131/2026, podjętą po uzgodnieniu w trybie art. 44 ust. 3a ustawy o ochronie przyrody z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie, Rada Miejska w Nowym Warpnie wprowadziła wykaz pomników przyrody – drzew, położonych na terenie Gminy Nowe Warpno (załącznik Nr 1 do uchwały), a także określiła w odniesieniu do pomników przyrody wszystkie elementy wymagane art. 44 ust. 2 ustawy, w tym sformułowała zakazy właściwe dla tych obiektów. Określając ww. zakazy Rada Miejska w § 4 ust. 1 pkt 2 i 6 uchwały dokonała jednak nieuprawnionej modyfikacji zakazów przewidzianych przez prawodawcę w art. 45 ust. 1 pkt 2 i 11 ustawy o ochronie przyrody.

Należy bowiem zauważyć, że z dyspozycji art. 44 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody wynika uprawnienie rady gminy do wyboru poszczególnych zakazów spośród zakazów wymienionych przez prawodawcę w art. 45 ust. 1 pkt 1-11 tej ustawy. Użyty w przepisie zwrot „mogą być wprowadzone następujące zakazy” wskazuje, że wymienione w niniejszym przepisie zakazy tworzą katalog zamknięty². Oznacza to, że radzie gminy nie przysługuje kompetencja do wprowadzenia do treści uchwały zakazów ponad te enumeratywnie wymienione w treści przepisu. Organ administracji nie może również modyfikować ich brzmienia. Ustawowe zakazy powinny być

□ Por. wyroki: NSA z dnia 16 grudnia 2016 r., sygn. akt II OSK 784/15, WSA w Olsztynie z dnia 29 listopada 2016 r., sygn. akt II SA/OI 1268/16, NSA z dnia 21 listopada 2014 r., sygn. akt II OSK 1087/13, NSA z dnia 12 maja 2011 r., sygn. akt II OSK 815/10.

stosowane wprost i niedopuszczalna jest żadna zmiana ich treści przez organ wprowadzający określoną formę ochrony przyrody.

Tymczasem, w § 4 ust. 1 uchwały Nr XIV/131/2026 Rada Miejska w Nowym Warpnie wprowadziła w odniesieniu do pomników przyrody wymienionych w załączniku Nr 1 do tego aktu m.in. zakazy:

- w pkt 2 – *wykonywania prac ziemnych w pobliżu drzewa mogących uszkodzić system korzeniowy,*
- w pkt 6 – *umieszczania tablic, napisów i innych znaków nie związanych z ochroną pomnika przyrody.*

Ustawodawca nie przewidział w art. 45 ust. 1 zakazów o takiej treści, a wprowadzone przez organ stanowiący Gminy Nowe Warpno istotnie różnią się od zbliżonych przedmiotowo zakazów wymienionych w pkt 2 (*wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych*) i pkt 11 (*umieszczania tablic reklamowych*) ww. przepisu. Rada Miejska w Nowym Warpnie dokonała więc modyfikacji regulacji ustawowych, co kwalifikować należy jako istotne naruszenie prawa.

Z uwagi na powyższe, stwierdzenie nieważności § 4 ust. 1 pkt 2 i 6 uchwały Nr XIV/131/2026 Rady Miejskiej w Nowym Warpnie z dnia 18 marca 2026 r. w sprawie aktualizacji stanu prawnego pomników przyrody, jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia przedmiotowego rozstrzygnięcia.

Z upoważnienia

Wojewody Zachodniopomorskiego

Bartosz Brożyński

I Wicewojewoda Zachodniopomorski

Wicewojewoda Zachodniopomorski

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/